

BPS

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE
wpłynęło dn. 25.07.06
nr. 4058, podpis.....

DMW – 0401 – 442/06/CZ

Warszawa, 2006-07-25

*Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej*

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 27.07.06
nr. 5420, podpis.....

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Antoniego Motyczki, w sprawie pomocy materialnej dla uczniów, uprzejmie informuję.

Ustawą z dnia 16 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 281, poz. 2781) wprowadzony został system pomocy materialnej dla uczniów. Powyższy akt prawny dodał do ustawy o systemie oświaty nowy rozdział 8a „Pomoc materialna dla uczniów”, który w sposób szczegółowy określa zasady udzielania pomocy materialnej dla uczniów w postaci stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego, stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, stypendium Prezesa Rady Ministrów, stypendium ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz stypendium ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie (art. 90r ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Oznacza to, że gminy mogą uzupełnić już istniejący system stypendialny środkami własnymi lub też opracować własne programy pomocy uczniom z wykorzystaniem środków własnych, wolontariatu oraz współpracy z organizacjami pożytku publicznego.

Udzielanie ww. świadczeń nie jest zadaniem nowym dla samorządów. W latach 1993 – 2004 było realizowane na podstawie **Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1993 r. w sprawie warunków, form i trybu przyznawania, wypłacania oraz wysokości pomocy materialnej dla uczniów (Dz. U. nr 74, poz. 350 z późn. zm.)**.

Przygotowując obecnie obowiązujące rozwiązania prawne Ministerstwo Edukacji Narodowej dokonało szeregu analiz sytuacji społecznej i ekonomicznej uczniów, zakresu pomocy jaka może być udzielona uczniom, oczekiwani beneficjentów pomocy. Wnioski z tych działań posłużyły do przygotowania najbardziej efektywnej, w obecnej sytuacji gospodarczej państwa, pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym dla uczniów. Biorąc pod uwagę dane o liczbie uczniów oraz zakresie ubóstwa w ciągu roku pomocy stypendialnej należy udzielić ok. 1,6 mln uczniom. Oznacza to, że na zapewnienie pomocy edukacyjnej dla tej grupy potencjalnych stypendystów tylko w minimalnym zakresie (tj. 44,80 zł miesięcznie) przez cały rok szkolny należy wydatkować kwotę ok. **709 mln zł**. Natomiast kwoty rezerwowane w budżecie państwa wyniosły w 2005 r. - 346 mln zł, zaś w 2006 r. - 550 mln zł (w tym bezpośrednio na stypendia 366 mln zł.).

Podstawę podziału środków dla gmin w w/w zakresie stanowi algorytm ustalony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie terminów przekazywania dotacji celowej gminom na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz sposobu ustalania wysokości tej dotacji (Dz.U. Nr 36, poz. 319). Uzależnia on wysokość dotacji od: (1) liczby dzieci w wieku 6-18 lat zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały, (2) stosunku liczby osób, którym przyznano zasiłek okresowy z pomocy społecznej do liczby osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały, (3) wskaźnika dochodów podatkowych na mieszkańca w gminie. Do wyliczenia środków dotacji na okres styczeń – czerwiec 2006 r. brano pod uwagę dane z 31 grudnia 2004 r. W przypadku gminy Łaziska Górne o wysokości dotacji decydowała przede wszystkim niska liczba osób, którym wypłacono zasiłki okresowe (15) oraz wskaźnik dochodów podatkowych na mieszkańca w gminie (1 567,69 zł).

Zasady przyznawania pomocy uczniom muszą być określone w gminnych regulaminach. Zatem władze gminne samodzielnie określają szczegółowe rozwiązania dotyczące uzyskania stypendium oraz jego rozliczania. Dostępność do pomocy materialnej jest przede wszystkim uzależniona od przyjętych przez gminę rozwiązań. Zaproponowany przez resort oświaty

system pomocy dla uczniów jest uzupełniany przez świadczenia pieniężne są wypłacane z systemu pomocy społecznej w formie dodatków do świadczeń rodzinnych z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz nauki poza miejscem zamieszkania.

Wyłączenie, na podstawie art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty, ośrodka pomocy społecznej z uprawnień do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów nie eliminuje możliwości korzystania przez gminy z informacji posiadanych przez te ośrodki w zakresie określania dochodu rodziny, którego wysokość stanowi jeden z warunków ubiegania się o pomoc stypendialną.

System pomocy materialnej dla uczniów jest systemem spójnym z całą polityką państwa. Jest on oparty na równowadze pomiędzy potrzebami wszystkich środowisk oczekujących wsparcia ze strony państwa a możliwościami udzielenia tej pomocy.

Ponadto informuję, że obecnie w Ministerstwie Edukacji Narodowej podjęto prace nad przebudową systemu stypendialnego. Przewidywana zmiana zapisów ustawy o systemie oświaty ma na celu lepsze dostosowanie systemu stypendialnego do potrzeb uczniów i możliwości jednostek samorządu terytorialnego. W nowelizacji zostaną szczegółowo rozważone i wykorzystane uwagi i propozycje zgłaszane przez realizatorów i beneficjentów systemu stypendialnego.

Mam nadzieję, że przedstawione informacje wyjaśniają zasady funkcjonowania pomocy materialnej dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Spowrońcem

w/z MINISTRA
SEKRETARZ STANU
Stawomir Kłosowski
Stawomir Kłosowski